

Diarienummer
Planens beteckning
Påbörjad
Antagen av KF
Laga kraft
Genomförandetid

SKA-SAM 2024/137
B319
2024-09-17
202X-XX-XX
202X-XX-XX
5 år (60 månader)

Ändring av detaljplan för Furuskogens industriområde, B319

Skara kommun, Västra Götalands län

ANTAGANDEHANDLING

Utökat förfarande
Plan- och bygglagen (SFS 2010:900)
2025-10-24

SKARA

Innehållsförteckning

1	DETALJPLANENS SYFTE	4
1.1	SYFTE	4
1.1.1	SYFTE FÖR GÄLLANDE DETALJPLAN	4
2	BESKRIVNING AV DETALJPLANEN	5
2.1	HELA DETALJPLANEN	5
2.2	GENOMFÖRANDETID	8
2.3	ALLMÄN PLATS	8
2.3.1	HUVUDMANNASKAP	8
2.4	VARFÖR ÄNDRING AV DETALJPLAN VALTS	8
2.5	ÄRENDEINFORMATION	8
3	MOTIV TILL DETALJPLANENS REGLERINGAR	9
3.1	MOTIV TILL REGLERINGAR	9
	ANVÄNDNING AV ALLMÄN PLATS OCH KVARTERSMARK	9
	EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR ALLMÄN PLATS	9
	EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK	9
4	PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR	11
4.1	KOMMUNALA	11
4.1.1	DETALJPLAN	11
4.1.2	PLANBESKED	11
4.1.3	ÖVERSIKTSPLAN	11
4.2	RIKSINTRESSEN	11
4.2.1	KULTURMILJÖVÅRD	11
4.3	MILJÖKVALITETSNORMER	12
4.3.1	LUFT	12
4.3.2	VATTEN	13
4.3.3	BULLER	14
4.4	MILJÖ	14
4.4.1	BIOTOPSKYDD	14
4.4.2	DAGVATTEN	14
4.5	HÄLSA OCH SÄKERHET	15
4.5.1	OMGIVNINGSBULLER	15
4.5.2	RISK FÖR ÖVERSVÄMNING	15
4.5.3	RISK FÖR EROSION	15
4.5.4	FÖRORENINGAR	15
4.6	GEOTEKNISKA FÖRHÅLLANDEN	16
4.7	HYDROLOGISKA FÖRHÅLLANDEN	16
4.8	TEKNIK	17
4.9	TRAFIK	17
5	PLANERINGSUNDERLAG	18
5.1	KOMMUNALA	18
5.1.1	DETALJPLAN	18
5.1.2	GRUNDKARTA	18
5.1.3	ÖVERSIKTSPLAN	18
5.1.4	UNDERSÖKNING ENLIGT 6 KAP. 6 § MILJÖBALKEN (1998:808)	18
5.2	UTREDNINGAR	18
5.2.1	DAGVATTENUTREDNING	18
5.2.2	GEOTEKNISK UTREDNING	18

5.2.3	BULLERUTREDNING.....	18
6	KONSEKVENSER	19
6.1	FASTIGHETER OCH RÄTTIGHETER	19
6.2	NATUR	19
6.2.1	GRÖNOMRÅDE.....	19
6.3	MILJÖ	20
6.3.1	STÄLLNINGSTAGANDE 4 KAP. 33 B § PLAN- OCH BYGGLAGEN (2010:900)	20
6.3.2	DAGVATTEN.....	20
6.4	MILJÖKVALITETSNORMER	21
6.4.1	LUFT	21
6.4.2	VATTEN.....	21
6.4.3	BULLER	21
6.5	HÄLSA OCH SÄKERHET	22
6.5.1	BERÄKNING AV OMGIVNINGSBULLER	22
6.5.2	ÖVERSVÄMNING.....	31
6.5.3	EROSION.....	31
6.5.4	FÖRORENINGAR.....	32
6.5.5	GEOTEKNIK	32
6.6	RIKSINTRESSEN	32
6.6.1	KULTURMILJÖVÅRD.....	32
6.7	TRAFIK	33
6.7.1	MOTORTRAFIK	33
7	GENOMFÖRANDEFRÅGOR.....	34
7.1	FASTIGHETSÄTTSLIGA FRÅGOR.....	34
7.1.1	FÖRÄNDRAD FASTIGHETSINDELNING.....	34
7.1.2	RÄTTIGHETER.....	35
7.2	EKONOMISKA FRÅGOR.....	35
7.2.1	PLANEKONOMISK BEDÖMNING	35
7.2.2	PLANAVGIFT.....	35
7.2.3	FASTIGHETSBILDNING	36
7.3	ORGANISATORISKA FRÅGOR	36
7.3.1	EXPLOATERINGSAVTAL	36
7.3.2	TIDPLAN.....	36
7.4	ANNAT	36
7.4.1	MEDVERKANDE TJÄNSTEPERSONER.....	36

1 DETALJPLANENS SYFTE

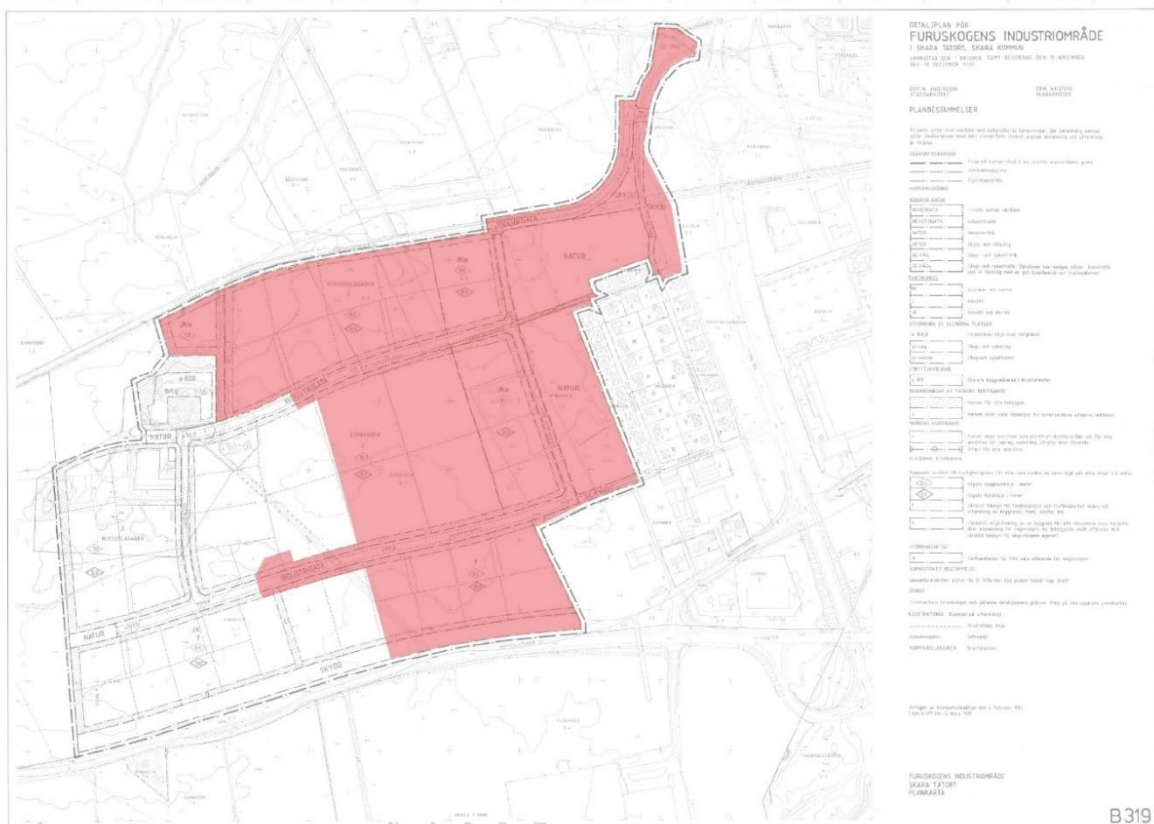
1.1 Syfte

Ändringen av gällande detaljplan B319 syftar till att möjliggöra en rationell exploatering av fastigheterna Nyboholm 4:1 och Gjutaren 6, och därmed även möjliggöra en utveckling av befintliga, angränsande verksamheter.

1.1.1 Syfte för gällande detaljplan

Gällande detaljplan B319 *Detaljplan för Furuskogens industriområde* vann laga kraft 1991-03-12 och är till stora delar ersatt av senare antagna detaljplaner B371, B400, B401 och B414 (se redovisning i kartbilder nedan).

I planbeskrivningen för detaljplan B319 finns inget syfte angivet. Baserat på plankartan och den befintliga planbeskrivningen tolkas dock syftet med gällande detaljplan som följande: att möjliggöra användning av marken för industri- och kontorsändamål, att anlägga industrigata för att lösa trafikanslutningar, samt att visa upp ett prydligt utseende mot Europavägen. Planen syftar även till att bevara den kulturhistoriskt värdefulla bebyggelsen på Nyboholm 4:3 (Furuskogens gård). Dessutom nämns att fastigheten Nyboholm 4:2 (nuvarande fastighetsbeteckning Svarvaren 1) på sikt bör integreras i industriområdet. Övriga syften som listas i planbeskrivningen bedöms inte längre vara aktuella, eftersom den berörda marken numera omfattas av andra detaljplaner.

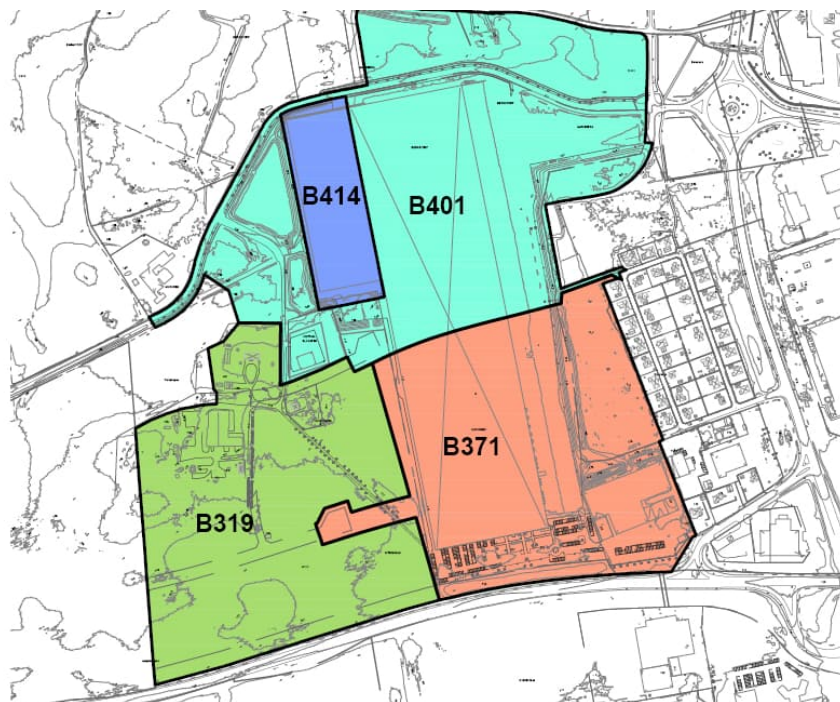
Gällande detaljplan B319. Röd markering visar del som är utsläckt av andra, senare antagna detaljplaner.

B319
*Detaljplan för Furuskogens
industriområde*

B371
*Detaljplan för del av Furu-
skogens industriområde*

B401
*Detaljplan för Bernstorp
Verksamhetspark*

B414
*Detaljplan för del av
fastigheten Gjutaren 6, m.fl.
Bernstorps Nv:a verksam-
hetspark del 1*

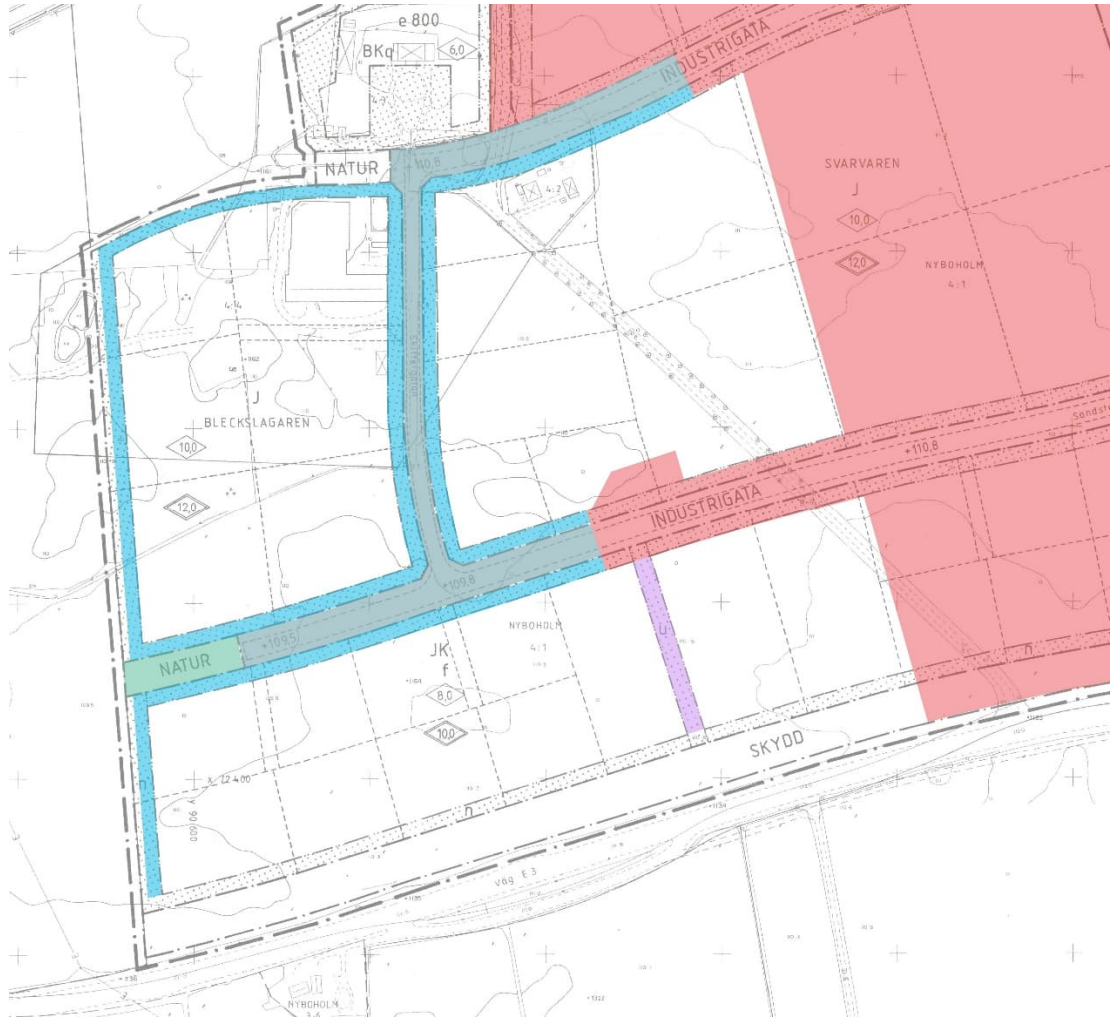
Översikt över gällande detaljplaner som har ersatt B319.

2 BESKRIVNING AV DETALJPLANEN

2.1 Hela detaljplanen

Detaljplanen behöver ändras för att möjliggöra en rationell exploatering av fastigheterna Nyboholm 4:1 och Gjutaren 6. Då gällande detaljplan arbetades fram skulle det vara möjligt med ett flertal mindre industriverksamheter, vilka i sin tur skulle kunna nås via en allmän gata ([INDUSTRIGATA]). Eftersom Julia Logistics idag äger merparten av marken inom området finns det inget behov av en allmän gata. Gatunätet i gällande detaljplan förhindrar att Julia Logistics verksamhet kan utvecklas rationellt.

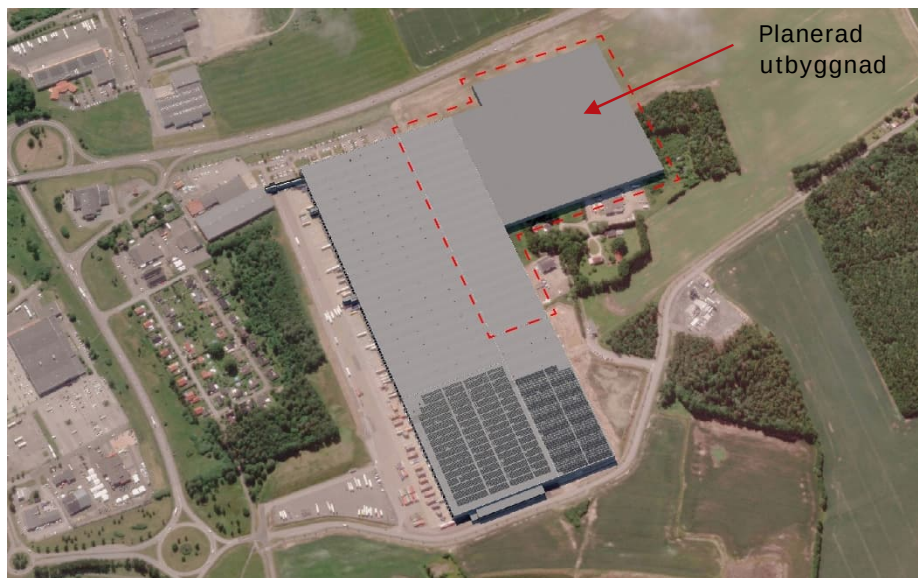
De viktigaste förändringarna gäller att allmän plats för industrigata ersätts helt med kvartersmark för lagerändamål, samt att prickmark till stor del tas bort. För att möjliggöra en utbyggnad av Julas centrallager i samma höjd som det befintliga lagret, medger planändringen även en högre byggnadshöjd för lagerverksamhet.

- Del som är utsläckt av andra, senare antagna detaljplaner
- INDUSTRIGATA ersätts med kvartersmark J - Lager
- Prickmark utgår
- Prickmark och u-område utgår
- NATUR ersätts med kvartersmark J - Lager

Illustration över Julalagrets tänkta utbyggnad. Etapp 1–5 är det befintliga lagret. Som underlag för illustrationen har använts flygfoto från Lantmäteriet, med gällande fastighetsgränser i gult.

Tredimensionell vy över tänkt utbyggnad, fågelperspektiv norrifrån.

Denna bilaga till planbeskrivning för ändring av detaljplan ersätter inte den ursprungliga planbeskrivningen utan innehåller information som endast avser ändring av detaljplan. Båda planbeskrivningar bör alltså läsas för att få en helhetsbild och förklaring av detaljplanen i sin helhet.

Parallellt med ändring av detaljplan B319 pågår också ändring av angränsande detaljplaner B371 och B401 i samma syfte.

2.2 Genomförandetid

Genomförandetiden är 60 månader (5 år) från det datum som planändringen vinner laga kraft.

2.3 Allmän plats

2.3.1 Huvudmannaskap

Huvudmannaskapet ändras inte. Skara kommun är huvudman för all allmän plats inom planområdet. Allmän plats som finns kvar inom planområdet efter planändringen är SKYDD längst i söder och en mindre del med NATUR.

2.4 Varför ändring av detaljplan valts

Föreslagna ändringar bedöms sammantaget inrymmas inom syftet för gällande detaljplan och är förenliga med förslag till översiktsplan¹. Vidare bedöms föreslagna ändringar inte medföra någon betydande miljöpåverkan och inte heller vara av betydande intresse för allmänheten. Av dessa skäl bedöms det lämpligt att genomföra en ändring av detaljplan och enbart lämplighetspröva de ändringarna medför.

2.5 Ärendeinformation

Skara kommun. Ändring av detaljplan för Furuskogens industriområde. Diarienummer SKA-SAM 2024/137.

Samhällsbyggnadsnämndens beslutade den 17 september 2024 (2024-09-17 §117 / dnr SKA-SAM 2024/107) att ge förvaltningen i uppdrag att påbörja planläggning av fastigheten Nyboholm 4:1 och 4:4 i enlighet med PBL (2010:900) 5 kap 2, 5§.

Planen genomförs med utökat förfarande enligt Plan- och bygglagen (PBL 2010:900). Anledningen till det utökade förfarandet är att Skara kommun i dagsläget inte har någon aktuell översiktsplan.

¹ Planförslaget bedöms ligga i linje med Översiktsplan 2040 som antogs av kommunfullmäktige den 14 juni 2023. Antagandebeslutet har överklagats och hanteras av förvaltningsrätten. Överklagandet berör inte aktuellt planområde. Skara kommun har beslutat att påbörja en ny översiktsplanering med grund i det arbete som redan är gjort.

3 MOTIV TILL DETALJPLANENS REGLERINGAR

3.1 Motiv till regleringar

ANVÄNDNING AV ALLMÄN PLATS OCH KVARTERSMARK

9965 m² allmän plats *INDUSTRIGATA - Industritrafik* i gällande detaljplan ersätts med kvartersmark *J – Lager*. Syftet är att möjliggöra en rationell exploatering av fastigheterna Nyboholm 4:1 och Gjutaren 6. Julia centrallager planeras att byggas ut i etapper enligt illustration under rubriken 2.1 *Hela detaljplanen*.

Ett mindre område med allmän plats *NATUR* i planområdets sydvästra del ersätts med kvartersmark *J – Lager*. I gällande detaljplans planbeskrivning anges att ytan utgör reservmark för framtida behov. Syftet var att möjliggöra en eventuell väganslutning till ett framtida industriområde väster om planområdet.

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR ALLMÄN PLATS

Utgående bestämmelser

Bestämmelser om föreskriven höjd över nollplanet på allmän platsmark (plushöjder på industrigatan) utgår.

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Utgående bestämmelser

14 100 m² prickmark (mark som inte får förses med byggnad) tas bort längs de delar där allmän platsmark ersätts med kvartersmark, samt längs planområdets västra och norra gräns och vid ett u-område där det inte finns några ledningar.

Bestämmelsen *n – Marken skall anordnas som planterat skyddsområde och får inte användas för upplag, parkering, körytor eller liknande* utgår för ett område om knappt 1400 m² längs den västra plangränsen, där väg avses byggas.

U-område utgår på ett ställe på plankartan där ledning ej längre finns i mark.

Tillkommande bestämmelser

Bestämmelser om utnyttjandegrad

4 kap. 11 § 1 p. plan- och bygglagen (2010:900)

En stor del av detaljplanen B319 är utsläckt av andra, senare antagna detaljplaner. I gällande detaljplan, inom kvartersmark med användningen *Industri och Industri och kontor*, återstår 121 020 m² byggbar yta. Avsikten med planändringen är att omfördela den byggbara markytan, men inte att öka den. Därför införs en bestämmelse om att största totala byggnadsarea

inom kvartersmark med användningarna *J - Industri*, *J1 - Lager* och *JK - Industri och kontor* är 121 020 m².

Bestämmelser om höjd på byggnadsverk

4 kap. 11 § 1 p. och 16 § 1p. plan- och bygglagen (2010:900)

Reglering av högsta byggnadshöjd om 8 respektive 10 meter, och högsta totalhöjd om 10 respektive 12 meter, ändras så att det inte gäller lagerbyggnad. För lagerbyggnad tillåts en högre höjd. Detta regleras med att en bestämmelse införs på plankartan: *h - Högstanockhöjd på lagerbyggnad är 124 meter över angivet nollplan*. Detta motsvarar en ökning om ungefär 4 respektive 6 meter för en typisk lagerbyggnad med platt tak där byggnadshöjden blir samma som nockhöjden.

Syftet med den justerade höjdregeringen är att möjliggöra en rationell exploatering av området, i enlighet med detaljplaneändringens övergripande mål. Genom att tillåta en nockhöjd som motsvarar befintlig byggnad ges förutsättningar för en utbyggnad av Jula centrallager, vilket stödjer en fortsatt utveckling av befintliga, angränsande verksamheter. Utbyggnaden ska ges samma höjd som befintlig byggnad för att skapa en enhetlig och funktionell helhet inom området.

Bestämmelser om markens anordnande och vegetation

4 kap. 10 § och 7 kap. 13 § plan- och bygglagen (2010:900)

För att säkerställa att stabilitetssituationen inom planområdet förblir tillfredsställande införs en bestämmelse om att nya dagvattendammar ska utformas med släntlutning om 1:2 eller flackare och med ett maximalt djup om 3 meter. Inom 5 meter från släntröner får endast körytor anläggas.

Bestämmelser om markreservat för allmännyttiga ändamål

4 kap. 11 § 1 p. plan- och bygglagen (2010:900)

U-område införs längs planområdets västra gräns, där högspännings- och fiberledningar ska förläggas i mark. U-området är fem meter brett.

4 PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR

4.1 Kommunala

4.1.1 Detaljplan

Gällande detaljplan i planområdet är detaljplanen B319 *Detaljplan för Furuskogens industriområde* som antogs i februari 1991. Planbeskrivning tillhörande gällande detaljplan bifogas efter denna planbeskrivning för planändringen. Eftersom endast det som bedöms relevant för ändringen tas upp här, hänvisar vi även till den ursprungliga planbeskrivningen för detaljplan B319 för en komplett beskrivning av detaljplanen.

4.1.2 Planbesked

Samhällsbyggnadsnämnden gav positivt planbesked för fastigheten Nyboholm 4:1 m.fl. 2024-09-17 §117.

4.1.3 Översiktsplan

I dagsläget har kommunen ingen gällande, aktuell översiktsplan. Den tidigare översiktsplanen har inte aktualitetsprövats och den senaste antagna planen är överklagad.

Planförslaget är i linje med både den överklagade översiktsplanen och dess föregångare, där området pekas ut för industrier och verksamheter. Arbetet med en ny översiktsplan har påbörjats och även där kommer aktuellt område att föreslås för samma ändamål.

Överklagandet av den senaste översiktsplanen gäller inte kommunens ställningstagande för det aktuella planområdet.

4.2 Riksintressen

4.2.1 Kulturmiljövård

Skara domkyrka och området kring kyrkan är ett viktigt kulturarv av allmänt intresse både lokalt och nationellt. Planområdet ligger två kilometer väster om riksintresse för kulturmiljövård (Skara R25), beslutad 1987-11-05, reviderat 1996. Riksintresset beskrivs som följande:

Motivering: Stiftsstad med rötter i 1000-talet och centrum i en rik jordbruksbygd, med dominerande domkyrkomiljö och bevarat medeltida stadsplanemönster.

Uttryck för riksintresset: Gatunätets oregelbundna medeltida karaktär, medeltida infartsvägar samt den medeltida domkyrkan och andra domkyrko- och skolstadens karaktärsbyggnader. Stadskärnans mer småskaliga bebyggelse och bebyggelse från de expansiva årtiondena kring sekelskiftet 1900. Miljön kring Veterinärinrättningen. Medeltida kulturlager.

Vy från busshållplatsen Simmatorp längs E20. Röd pil pekar på domkyrkotornen. Vit byggnad är Jula centrallager.

Domkyrkan är inte synlig från det aktuella planområdet eller från Bernstorpsgatan. Väster om planområdet, cirka 3–3,5 kilometer väst/sydväst om domkyrkan, är dock domkyrkotornen nätt och jämnt synliga för allmänheten som färdas österut längs E20. Tornen reser sig över det befintliga Julalagret och kan skymtas under en cirka 500 meter lång sträcka av vägen. På övriga avstånd, både närmare och längre bort, är sikten mot domkyrkan helt skymd till följd av omgivande träd, byggnader och områdets topografi.

Riksintresset för kulturmiljövården kan komma att påverkas på så vis att utsikten mot domkyrkan kan komma att inskränkas genom att framtida lagerbyggnad kommer i vägen mellan betraktaren och domkyrkan.

4.3 Miljökvalitetsnormer

Miljökvalitetsnormer är ett juridiskt bindande styrmedel som regleras med stöd av kapitel 5 i miljöbalken. Det övergripande syftet med normerna är att skydda naturmiljön och människors hälsa.

4.3.1 Luft

Det finns för närvarande miljökvalitetsnormer för utomhusluft för kvävedioxid/kväveoxider, partiklar (PM₁₀/PM_{2,5}), bly, svaveldioxid, ozon, arsenik, bensen, kolmonoxid, kadmium, bensen(a)pyren och nickel. Miljökvalitetsnormerna får inte överskridas och har fastställts inom svensk lagstiftning.

Kommunerna ansvarar för att kontrollera luftkvaliteten för de flesta miljökvalitetsnormerna och tillhandahålla aktuell information om föroreningsnivåerna. Kontrollen ska ske i form av mätning, modellering eller objektiv skattning beroende på luftkvalitetssituationen. Skara kommun är medlem i Luft i Väst som bevakar luftkvaliteten i kommunen och uppfyllelsen av miljökvalitetsnormer.

Vägrafik genererar utsläpp av bland annat PM₁₀, kvävedioxid, kolmonoxid, bensen och metaller. Enligt den senaste rapporten från Luft i Väst (2022)² är vägrafiken (slitage av vägbanan) en av de största utsläppskällorna av PM₁₀ i Skara kommunen. Halten PM₁₀ underskrider dock gällande miljökvalitetsnormer. Utsläppen av kvävedioxid, kolmonoxid, bensen och metaller från vägrafiken har minskat kraftigt de senaste årtiondena till följd av till exempel införandet av katalysatorer och inga miljökvalitetsnormer överskrider för dessa ämnen i kommunen.

4.3.2 Vatten

Miljökvalitetsnormer för vatten uttrycker den lägsta godtagbara miljökvaliteten, både ekologisk och kemisk, som en vattenförekomst ska ha vid en viss tidpunkt.

Berörda recipienter är vattendragen Dofsan och Afsen.

Dofsan är ett ca 25 km långt vattendrag som passerar genom centrala Skara och rinner ut i Flan. Flan mynnar sedan i Lidan som har utlopp i Väneren i Lidköping. Aktuell status för Dofsan enligt VISS³ (2025):

- Ekologisk status - Måttlig
- Kemisk ytvattenstatus - Uppnår ej god

Kvalitetskraven är Måttlig ekologisk status 2039 samt God kemisk ytvattenstatus. Klassningen av ekologisk status är baserad på övergödning orsakad av jordbruk och avloppsreningsverk. Det mindre stränga kravet avseende ekologisk status gäller endast kvalitetsfaktorn näringsämnen. Det har bedömts omöjligt att nå god ekologisk status i vattenförekomsten utan att skada samhällsintressena jordbruk och avloppsrening. Detta innebär dock att alla möjliga åtgärder för att minska belastningen av näringsämnen ändå behöver genomföras. Vattenförekomstens nuvarande ekologiska status baseras även på kvalitetsfaktorn konnektivitet, då dammar, barriärer och slussar hindrar vattenlevande djurs förflyttningar. Övriga påverkanskällor som anges är atmosfärisk deposition, urban markanvändning, förorenade områden, enskilda avlopp, förändring av morfologiskt tillstånd samt transport och infrastruktur.

Utslagsgivande för kemisk status är ämnena kvicksilver (Hg) och ämnesgruppen bromerade difenyletrar (PBDE). Vid vattenprovtagningar och provfiske har dessa två ämnen visat sig överstiga gränsvärdena. Gränsvärdena för dessa två ämnen överskrider i Sveriges alla vattenförekomster och ämnena sprids och har historiskt nått Sveriges vattenförekomster via långväga luftburen spridning och storskalig atmosfärisk deposition.

² *Objektiv skattning av luftkvaliteten i Skara kommun 2022*. Luftvårdsförbundet för Västra Sverige – Luft i Väst, 2023-06-01.

³ VISS (VattenInformationsSystem Sverige) är en databas som har utvecklats av vattenmyndigheterna, länsstyrelserna och Havs och vattenmyndigheten. I VISS finns klassningar och kartor över alla Sveriges större sjöar, vattendrag, grundvatten och kustvatten.

Bland potentiellt förorenande områden nämns Skara Gasverk, plåtindustri, Skara Förnicklingsverkstad och Gamla renseriet.

Det dagvatten från undersökningsområdet som i dagsläget når Afsen rinner eventuellt delvis via Svinsebäcken. Ca en kilometer nordost om Ardala finns en vägtrumma under E20 som utgör vattenväg mot Afsen. Afsen rinner sedan ut i Flån ca 1,5 km nedströms utsläppspunkten från Svinsebäcken, rakt söder om Ardala.

Afsen finns kategoriserad som "rinnsträcka" i databasen VISS, men det saknas uppgifter om vattendragets status.

4.3.3 Buller

Normen för omgivningsbuller utgår från de krav på kvaliteten på miljön som följer av Sveriges medlemskap i EU och vid detaljplanering tillämpas Naturvårdsverkets riktlinjer för buller. Då Skara kommuns befolkning är färre än 100 000 krävs ingen bullerkartering eller åtgärdsprogram, men kommunen vill sträva efter att begränsa buller.

Läs vidare om buller under rubriken *4.5.1 Omgivningsbuller*.

4.4 Miljö

4.4.1 Biotopskydd

Inom detaljplaneområdet finns en allé som omfattas av biotopskydd. Detaljplanens genomförande kräver att allén tas bort. Gällande detaljplan B319 är antagen före biotopskyddsbestämmelserna trädde i kraft 1994. Det innebär att dispens inte krävs, förutsatt att den verksamhet eller åtgärd som den nuvarande detaljplanen är avsedd för utförs och det då är nödvändigt att ta bort allén. Undantaget gäller även fortsättningsvis vid ett genomförande av den ändrade planen.

4.4.2 Dagvatten

Marken är förhållandevis flack. Berörda recipienter är vattendragen Dofsan och Afsen. Norr om planområdet finns idag befintliga dagvattenanläggningar i form av två dammar, som takvatten från befintlig lagerbyggnad avleds till. I området där nya ytor ska tas i anspråk finns idag inga dagvattensystem.

4.5 Hälsa och säkerhet

4.5.1 Omgivningsbuller

Planändringen möjliggör en utbyggnad av Julas centrallager. Eftersom ändringen tillåter en högre lagerbyggnad kan ett höglager uppföras, vilket i sin tur medför fler transporter till och från lagret. På västra sidan om Julas centrallager finns bostadsfastigheten *Nyboholm 4:3*, och på östra sidan finns ett villaområde med 36 villatomter längs gatorna Nyboholmmsgatan, Eidsvollsgatan och Sorögatan. Dessa bostäder behöver beaktas ur bullerhänseende vid utbyggnaden av lagret.

I förordningen (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader anges det att buller från vägar inte bör överskrida följande värden:

- 60 dBA ekvivalent ljudnivå vid en bostadsbyggnads fasad
- 50 dBA ekvivalent ljudnivå samt 70 dBA maximal ljudnivå vid en uteplats i anslutning till byggnaden

Naturvårdsverket har tagit fram riktvärden för verksamhetsbuller vid bostäder. Dessa beskrivs i Naturvårdsverkets rapport 6538 *Vägledning om industri - och annat verksamhetsbuller* (april 2015). Riktvärdet för högsta ekvivalenta ljudnivå (Leq) i dBA för verksamhetsbuller vid bostäder är:

- 50 (Leq) dBA dagtid kl 06 – 18
- 45 (Leq) dBA kvällstid kl 18 – 22, samt lördag, söndag och helgdag kl. 06 – 18
- 40 (Leq) dBA nattetid kl 22 – 06

Maximala ljudnivåer (LFmax) över 55 dBA bör inte förekomma nattetid mellan kl. 22 – 06 annat än vid enstaka tillfällen.

4.5.2 Risk för översvämning

Planområdet har inga stora höjdskillnader. Den befintliga marken som blir byggbar genom planändringarna skiljer sig inte i beskaffenhet från den mark som redan är byggbar idag genom gällande detaljplan. Planändringen ger inte upphov till instängda områden där ytvatten ansamlas vid skyfall.

4.5.3 Risk för erosion

Ytorna inom området är idag till stor del täckta av vegetation vilket utgör ett naturligt erosionsskydd. Att marken även är i stort sett plan medför att inga förutsättningar för omfattande erosion finns inom området.

4.5.4 Föroreningar

Den mark som blir byggbar genom planändringen skiljer sig inte i beskaffenhet från den mark som redan är byggbar idag i gällande detaljplan. Planändringen ökar inte risken för mobilisering av föroreningar.

4.6 Geotekniska förhållanden

En geoteknisk utredning för området som berörs av Julalagrets utbyggnad har tagits fram⁴.

Väster om befintligt lager utgörs marken huvudsakligen av åkermark men även delvis av skogsmark. Marken inom området är förhållandevis plan med marknivåer på ca +110–111 meter över havet.

Generellt utgörs jorden inom planområdet av ett tunt lager organisk jord ovan lera som underlagras av friktionsjord på berg. Ställvis, främst inom områdets västra del förekommer sand eller silt med begränsad mäktighet mellan den organiska jorden och leran.

Den organiska jorden finns generellt ner till ca 0,3 meter och utgörs huvudsakligen av siltig mulljord och mullhaltig silt.

Leran, som överst är utbildad som torrskorpa finns inom hela området och förekommer i undersökta punkter ner till mellan 2,0 och 12,0 meter. Baserat på laboratorieundersökningar på ostörda prover upptagna i samband med tidigare undersökningar samt nu utförda CPTu-sonderingar bedöms leran huvudsakligen hålla en odränerad skjuvhållfasthet om ca 40 kPa. Ställvis förekommer dock lerlager med en skjuvhållfasthet ner mot 30 kPa. Lerans vattenkvot varierar i nu upptagna jordprover mellan 32 och 42% medan konflytgränsen varierar mellan 38 och 48%. Vid tidigare undersökningar har lerans sensitivitet bestämts till mellan 3 och 26 vilket innebär att leran klassas som låg – medelsensitiv.

Friktionsjorden/moränen förekommer under leran och i undersökta punkter har tryck- och CPTu sonderingarna kunnat neddrivas mellan 0 och 3 meter i jordlagret. Utförda hejarsonderingar har i regel kunnat drivas mellan 0 och 4 meter ner i friktionsjorden med stopp mot sten, block eller berg. Friktionsjorden bedöms som fast lagrad.

Bergnivån bedöms ligga 0–4 meter under stopp för utförda tryck- och CPTu sonderingar alternativt i nivå med konstaterat berg vid utförda jordbergsonderingar.

4.7 Hydrologiska förhållanden

Baserat på mätningar i grundvattenrör installerade inom området bedöms grundvattennivån ligga kring +108 - + 109 vilket motsvarar ca 1,5 – 3,5 meter under markytan.

Då jorden inom området huvudsakligen utgörs av lera med mycket begränsad infiltrationskapacitet kommer dagvatten behöva fördröjas. Detta kan ske via öppna magasin alternativt via underjordiska slutna magasin, se separat dagvattenutredning⁵ upprättad av WSP.

⁴ Julia Centrallager. PM Geoteknik för detaljplan, 2025-04-04, reviderad 2025-09-23, uppdragsnummer 10379236, upprättad av WSP.

⁵ Julia centrallager – Dagvattenutredning, WSP 2025-02-21, reviderad 2025-03-24

I områdets västra del förekommer ställvis sandmassor med bättre infiltrationskapacitet ovan leran.

4.8 Teknik

Inom planområdet finns en högspänningsledning och en fiberledning som ska flyttas och förläggas längs planområdets västra gräns.

4.9 Trafik

Planområdet trafikmatas från Bernstorpsgatan via Elisedalsgatan. Elisedalsgatan är i angränsande detaljplan B401 planlagd med allmän plats – Industrigata.

Den skyltade hastigheten på såväl Bernstorpsgatan som Elisedalsgatan är 40 km/h.

5 PLANERINGSUNDERLAG

- Fastighetsförteckning, Skara kommun, 2025-05-28, lagringsplats digitalt arkiv

5.1 Kommunal

5.1.1 Detaljplan

- Detaljplan B319, Skara kommun, lagakraftvunnen 1991-03-12.

5.1.2 Grundkarta

Grundkartan är ajourhållen och fastighetsgränser är utredda av kommunens mätingenjörer.

5.1.3 Översiktsplan

Översiktsplan 2040, antagen i kommunfullmäktige 2023-06-14.

5.1.4 Undersökning enligt 6 kap. 6 § miljöbalken (1998:808)

Undersökning om betydande miljöpåverkan för ändring av Detaljplan B319 för Furuskogens industriområde, Skara kommun, Västra Götalands län. Skara kommun, 2024-12-16

5.2 Utredningar

5.2.1 Dagvattenutredning

- *Jula centrallager - Dagvattenutredning*, 2025-02-21, reviderad 2025-03-24, uppdragsnummer 10378537, upprättad av WSP.

5.2.2 Geoteknisk utredning

- *Jula Centrallager. PM Geoteknik för detaljplan*, 2025-04-04, reviderad 2025-09-23, uppdragsnummer 10379236, upprättad av WSP.

5.2.3 Bullerutredning

- *Bullerutredning av trafik- och verksamhetsbuller med anledning av detaljplansärende gällande utbyggnad av Jula lager i Skara*, 2025-04-28, Rapport 4227-R2, upprättad av Akustikverkstan.
- *Bullerutredning av trafik- och verksamhetsbuller med anledning av detaljplansärende gällande utbyggnad av Jula lager i Skara*, 2025-08-15, Rapport 4227-R3, upprättad av Akustikverkstan.
- *Bullerutredning av trafik- och verksamhetsbuller med anledning av detaljplansärende gällande utbyggnad av Jula lager i Skara*, 2025-08-13, Rapport 4469-PM1, upprättad av Akustikverkstan.
- *Bullerutredning av verksamhetsbuller dag, kväll och natt östra sidan av Jula lager i skara*, 2025-10-08, Rapport 4584-R1, upprättad av Akustikverkstan.

6 KONSEKVENSER

6.1 Fastigheter och rättigheter

Fastigheten Svarvaren 1 är förvärvad av Jula Logistics och avses överföras till Gjutaren 6. Delar av Nyboholm 4:1 avses överföras till Gjutaren 6. Se berörda delar i kartbild nedan.

Kartbild över förändrad fastighetsindelning. Röda markeringar är delar av Nyboholm 4:1 som avses överföras till Gjutaren 6. Röda ringar markerar delar av fastigheten vars överföring till Gjutaren 6 är beroende av planändringar i detaljplanerna B371 och B401. Blå markering är Svarvaren 1 som avses överföras till Gjutaren 6.

6.2 Natur

6.2.1 Grönområde

I den gällande detaljplanen finns två mindre områden som är planlagda som allmän plats – Natur. Det sydvästra av dessa områden föreslås nu ersättas med kvartersmark för lagerändamål (J₁ – Lager), se illustration under avsnitt 2.1 *Hela detaljplanen*. Den aktuella ytan utgörs i dagsläget av åkermark. I planbeskrivningen till den gällande detaljplanen anges att området är avsett som reservmark för framtida behov. Syftet att möjliggöra en eventuell väganslutning till ett framtida industriområde väster om planområdet. Den föreslagna planändringen innebär således inte att något grönområde tas i anspråk.

6.3 Miljö

6.3.1 Ställningstagande 4 kap. 33 b § plan- och bygglagen (2010:900)

Kommunens bedömning är att ett genomförande av detaljplaneändringen inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan, vilket innebär att en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) enligt miljöbalken inte skall upprättas.

Sammanvägd bedömning

	Ja	Nej	Kommentar, både positiva och negativa
1. Risk för betydande miljöpåverkan kan antas enligt bedömningskriterier i miljöbedömningsförordningen 5 § (se tabell nedan)		X	
2. Syftet är att planområdet ska få tas i anspråk för någon av de verksamheter som nämns i PBL 4 kap 34 § andra stycket och genomförandet av planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan på grund av detta.		X	
3. Betydande påverkan kan antas på Natura 2000		X	
4. Påverkan kan antas på områden av riksintresse enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken (för § 8 Natura 2000 se ovan)		X	

6.3.2 Dagvatten

All mark i gällande detaljplan kan hårdgöras, undantaget *allmän plats Natur*. Ökningen av mark som kan hårdgöras efter planändringen är marginell. Naturmarken utgör i gällande detaljplan reservmark för framtida behov.

Den befintliga marken som blir byggbar genom planändringarna skiljer sig inte i beskaffenhet från den mark som redan är byggbar idag genom gällande detaljplaner. Planändringen tillåter en högre lagerbyggnad. En högre lagerbyggnad ger inte upphov till mer dagvatten eller ett större innehåll av skadliga ämnen i vattnet jämfört med en lägre lagerbyggnad. Planändringen ger inte upphov till att förväntade dagvattenmängder ökar eller får försämrad kvalitet.

En dagvattenutredning⁶ har genomförts inför utbyggnaden av Jula centrallager, som möjliggörs genom planändringen. Utredningens föroreningsberäkningar visar att utbyggnaden leder till ökade mängder och halter av samtliga undersökta ämnen i dagvattnet som leds till recipienterna. Detta är en naturlig följd av att det aktuella området i dagsläget främst består av natur- och jordbruksmark. För att minska föroreningshalterna i dagvattnet krävs reningsåtgärder. Utredningen föreslår att vägdagvattnet renas genom krossdiken, medan dagvatten från övriga hårdgjorda ytor leds till sedimentationsmagasin och/eller ny damm. Brunnsfilter och oljeavskiljare kan fungera som kompletterande reningssteg. Om föreslagna reningsanläggningar skapas finns det goda möjligheter att kunna nå Göteborgs Stads riktvärden för dagvattenutsläpp, på vilka Skara kommuns dagvattenpolicy bygger. De gällande detaljplanerna inom utredningsområdet utgör inte något hinder för genomförandet av de föreslagna dagvattenåtgärderna.

Planområdet har inga stora höjdskillnader. Planändringen ger inte upphov till instängda områden där ytvatten ansamlas vid skyfall.

6.4 Miljökvalitetsnormer

6.4.1 Luft

Genomförandet av detaljplanen medför en utbyggnad av en transportalstrande verksamhet och därmed en trafikökning i området. Utsläppen av trafikallstrade föroreningar i området kommer därmed att öka. Området ligger i ett öppet landskap och vägarna går inte genom stängda gaturum. Förutsättningarna för utspädning och ventilation av luftföroreningarna är därmed goda. Baserat på detta bedöms tillkommande exploatering inte riskera att miljökvalitetsnormerna för luft eller dess tröskelvärden överskrids.

6.4.2 Vatten

Planändringen medför att större markyta tillgängliggörs för exploatering, vilket kompenseras av att bestämmelser införs på plankartan som säkerställer att största tillåtna byggnadsarea motsvarar det som tillåts i gällande detaljplan. Planändringen medger en högre höjd för lagerbyggnad. En högre lagerbyggnad ger inte upphov till ett större innehåll av skadliga ämnen i vattnet jämfört med en lägre lagerbyggnad.

Planändringen bedöms inte medföra negativ påverkan på miljökvalitetsnormer för vatten.

6.4.3 Buller

Planändringen bedöms inte medföra negativ påverkan på miljökvalitetsnormer för buller.

Läs vidare om buller under rubriken 6.5.1 Beräkning av omgivningsbuller.

⁶ Jula centrallager – Dagvattenutredning, WSP 2025-02-21, reviderad 2025-03-24

6.5 Hälsa och säkerhet

6.5.1 Beräkning av omgivningsbuller

Trafik- och verksamhetsbullerberäkningar⁷ har utförts för utbyggnaden av Julia centrallager.

Utbyggnaden kommer att ske i tre etapper – 6, 7 och 8 – där namngivningen följer tidigare utbyggda etapper. Alla nya etapper kommer att trafikmatas via Elisedalsgatan för lastbilstransporter. All personaltrafik, även för befintliga etapper, kommer omdirigeras till en ny infartsväg från Bernstorpsgatan.

Illustration ur bullerutredningen: Beskrivning av beräkningsområde på västra sidan. 'Aktuell bostad' i bilden pekar på bostadsfastigheten Nyboholm 4:3.

⁷ Bullerutredning av trafik- och verksamhetsbuller med anledning av detaljplansärende gällande utbyggnad av Julia lager i Skara. Rapport 4227-R2 (Akustikverkstan 2025-04-28), Rapport 4227-R3 (Akustikverkstan 2025-08-15), Rapport 4469-PM1 (Akustikverkstan 2025-08-15) samt Bullerutredning av verksamhetsbuller dag, kväll och natt östra sidan av Julia lager i Skara. Rapport 4584-R1 (Akustikverkstan 2025-10-08).

Illustration ur bullerutredningen: Beskrivning av beräkningsområde på östra sidan.

På västra sidan om Julas centrallager utgörs bullerkällorna i trafikbullerberäkningen av E20, Bernstorpsgratan samt de delar av tillfartslederna till det tillbyggda lagret som ligger utanför verksamhetsområdet. På östra sidan utgörs bullerkällorna av E20, väg 184 samt Bernstorpsgratan.

Den beräknade trafikmängden inkluderar både den befintliga trafiken och den tillkommande trafiken från fastigheten. Bullerkällorna i verksamhetsbullerberäkningen utgörs av lastning och lossning av lastbilar samt den lastbils- och biltrafik som sker inom fastighetens område.

Det verksamhetsbuller som tillkommer genom utbyggnaden av etapp 6–8 på lagrets västra sida, enligt planändringsförslaget, bedöms ligga mer än 10 dB(A) under nuvarande bullernivåer på östra sidan. Denna bedömning grundar sig på bullerkällornas ljudnivåer, deras placering och avstånd till bostäderna samt den skärmning som den befintliga lagerbyggnaden ger. Mot bakgrund av detta bedöms det tillkommande bullret från västra sidan inte påverka den totala ljudnivån vid bostadsfastigheterna öster om verksamhetsområdet. Likaså bidrar inte verksamhetsbuller på östra sidan till högre bullernivåer vid bostaden på västra sidan.

Buller från ventilation

Julas centrallager är ett automatiserat höglager. I denna typ av lager är personintensiteten låg i förhållande till den stora luftvolymen. Kraven på luftomsättning är därför betydligt lägre än i mer personintensiva lokaler. Kraven förväntas förbli låga även vid framtida utbyggnader. Detta innebär att ventilationsaggregaten på taken på lagerbyggnaden kommer bli få. Bullret från ventilationssystemet kommer därmed ha marginell påverkan, och har därför inte tagits med i beräkningarna av verksamhetsbuller.

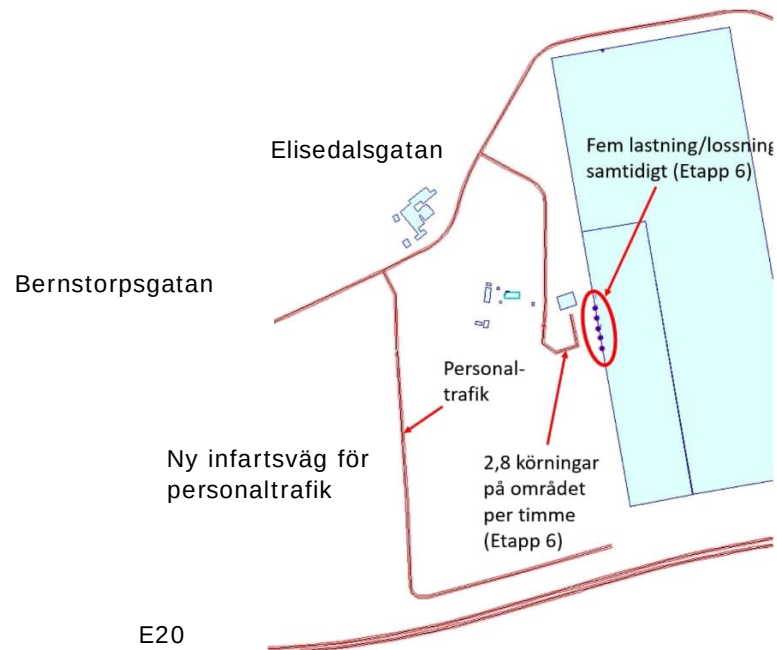

Illustration ut bullerutredningen: Utformning och placering av planerade byggnader samt ljudkällor på västra sidan för ettapp 6.

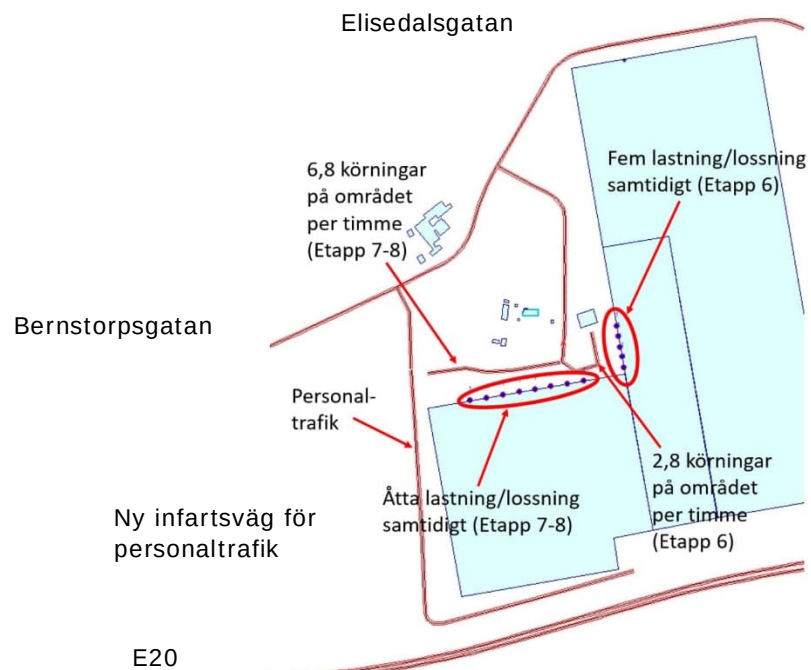

Illustration ur bullerutredningen: Utformning och placering av planerade byggnader samt ljudkällor på västra sidan för ettapp 6–8.

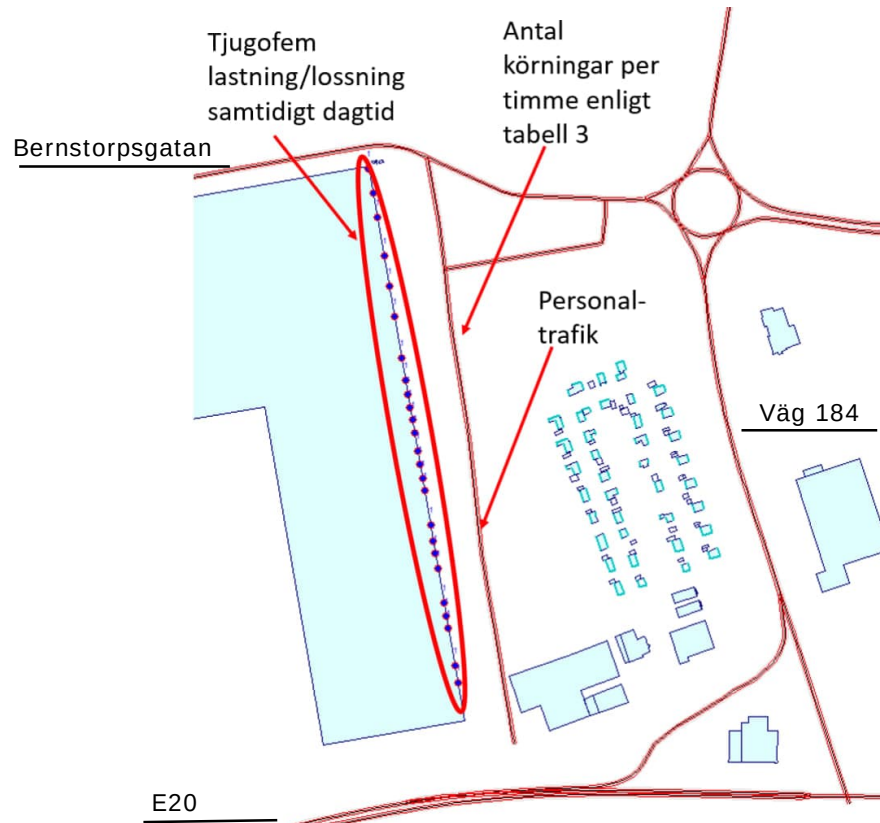

Illustration ur bullerutredningen: Utformning och placering av byggnader samt ljudkällor på östra sidan 2025

Resultat från trafikbullerberäkning på västra sidan

	Ekvivalent ljudnivå (fasad)	Ekvivalent ljudnivå (uteplats)	Maximal ljudnivå (uteplats)
Riktvärde	60	50	70
Ej utbyggt, 2045	49	46	52
Utbyggt med Etapp 6	51	48	63
Utbyggt med Etapp 7-8	45	45	65

Beräknade högsta ekvivalenta och maximala trafikbullernivåer vid bostadsbyggnadens fasad år 2045. Gröna siffror indikerar att kravet uppfylls.

Den ekvivalenta ljudnivån för trafikbuller vid bostaden uppfyller riktvärdena. Bullernivån påverkas i större utsträckning av lagerbyggnadens bulleravskärmande och bullerreflekterande effekt mot E20 än av närheten till trafiken på Elisedalsgatan. Vid full utbyggnad fungerar lagerbyggnaden som en skärm mot trafikljud från E20, vilket resulterar i en lägre ekvivalentnivå jämfört med om byggnaden inte uppförs. Även den maximala ljudnivån för trafikbuller vid bostaden ligger inom riktvärdena.

Planändringen bedöms inte innebära att bullernivåerna från trafik överskrider riktvärdena vid bostadsbyggnaden på fastigheten Nyboholm 4:3, väster om befintligt lager.

Resultat från trafikbullerberäkning på östra sidan

	Ekvivalent ljudnivå (fasad)	Ekvivalent ljudnivå (uteplats)	Maximal ljudnivå* (uteplats)
Riktvärde	60	50	70
Ej utbyggt, 2025	57	54*	66
Ej utbyggt, 2045	58	55*	66
Utbyggt med Etapp 6-8, 2045	58	55*	66

*Möjligt värsta värde för uteplats.

Beräknade högsta ekvivalenta och maximala trafikbullernivåer vid den mest utsatta bostadsbyggnadens fasad på östra sidan om lagret. Gröna siffror indikerar att kravet uppfylls.

Ekvivalentnivån för trafikbuller vid bostädernas fasader uppfyller riktvärdena. Däremot riskerar riktvärdena att överskridas vid uteplatserna, särskilt för de åtta fastigheter som ligger närmast väg 184, om uteplatsen enbart finns på tomtens östra sida. Någon detaljstudie av uteplatsernas placering eller utformning har inte genomförts. Den maximala ljudnivån vid uteplatserna uppfyller dock riktvärdena.

Som kan utläsas av tabellen ovan förväntas trafikbullernivåerna på östra sidan om lagret öka till år 2045, men de påverkas inte av lagrets utbyggnad. Vid analys av trafikdata beräknas trafikmängden på väg 184 år 2045 vara cirka 4 % högre efter Julas utbyggnad jämfört med normalfallet, det vill säga utan utbyggnad. Det innebär att trafiken på väg 184 år 2045, utan hänsyn till Julas utbyggnad, beräknas uppgå till cirka 7 921 fordon per dygn (ÅDT). Vid full utbyggnad ökar denna mängd till omkring 8 176 fordon per dygn (ÅDT). Eftersom ökningen är så liten i förhållande till den totala trafikmängden stiger ljudnivån för väg 184 med högst 0,2 dB(A). En förändring av denna storleksordning är inte möjlig att uppfatta för det

mänskliga örat (det krävs cirka 3 dB(A) för att en skillnad ska märkas). Trafikökningen till följd av Julas utbyggnad bedöms därför inte påverka den upplevda ljudnivån vid närliggande bostäder. Planändringen bedöms inte bidra till att bullernivåerna från trafik överskrider riktvärdena.

Resultat från verksamhetsbullerberäkning på västra sidan

	Dag kl. 06 – 18	Kväll kl. 18 – 22, samt lör-, sön- och helgdag kl. 06 – 18	Natt kl. 22 – 06
Riktvärde	50	45	40
Utbyggt med Etapp 6	45	27 (från kl. 21)	27 (till kl. 23)
Utbyggt med Etapp 7–8	50	27 (från kl. 21)	27 (till kl. 23)

Beräknade högsta ekvivalenta verksamhetsbullernivåer dag-, kvälls- och nattetid vid bostadsbyggnadens fasad på västra sidan om lagret. Gröna siffror indikerar att kravet uppfylls.

En jämförelse mellan resultaten från verksamhetsbullerberäkningen och riktvärdena i Naturvårdsverkets rapport 6538, *Vägledning om industri- och annat verksamhetsbuller* (april 2015), visar att riktvärdena för verksamhetsbuller dag-, kvälls- och nattetid uppfylls.

Den ekvivalenta ljudnivån för verksamhetsbuller vid bostaden ligger inom riktvärdena för samtliga tidpunkter, både för etapp 6 och för etapp 6–8.

Planändringen bedöms inte innebära att bullernivåerna från verksamheter överskrider riktvärdena vid bostadsbyggnaden.

Resultat från verksamhetsbullerberäkning på östra sidan

	Dag kl. 06 – 18	Kväll kl. 18 – 22, samt lör-, sön- och helgdag kl. 06 – 18	Natt kl. 22 – 06
Riktvärde	50	45	40
Högsta ekvivalenta ljudnivå vid bostad (endast en bostad)	43	41	40

Beräknade högsta ekvivalenta verksamhetsbullernivåer dag-, kvälls- och nattetid vid den mest utsatta bostadsbyggnadens fasad på östra sidan om lagret.

En jämförelse mellan resultaten från verksamhetsbullerberäkningen och riktvärdena i Naturvårdsverkets rapport 6538, *Vägledning om industri- och annat verksamhetsbuller* (april 2015), visar att riktvärdena för verksamhetsbuller uppfylls för samtliga bostäder, oavsett tid på dygnet.

Utbyggnaden av lagret på västra sidan har inte tagits med i ovanstående beräkning av verksamhetsbuller, då denna inte anses bidra till högre bullernivåer vid bostäderna på östra sidan.

Planändringen bedöms inte bidra till att nivåerna av verksamhetsbuller ökar vid bostadsbyggnaderna på östra sidan om lagret.

Risakanalys för verksamhetsbuller på östra sidan

Alla tillkommande transporter till etapperna 6–8 planeras av Julia till den västra sidan, eftersom det naturligt då blir kortare invändiga transporter i lagerbyggnaden, vilket är fördelaktigt för ett effektivt utnyttjande av byggnaden och därmed mer lönsamt för Julia. Bullerutredningen bygger på den av Julia tillhandahållna indatan gällande fördelning av transporter mellan den östra och den västra sidan. En riskanalys har tagits fram efter granskningsskedet för att undersöka vilka marginaler som finns för en ökning av verksamhetsbullret på lagrets östra sida, då det i granskningsskedet påpekats att kommunen inte beaktat möjligheten att fler transporter leds till den östra sidan. Ett scenario har analyserats där mängden transporter samt lossnings- och lastningsarbete på den östra sidan under dag- och kvällstid ökar med 100 procent jämfört med dagens nivåer. Resultatet visar att en sådan ökning skulle medföra en ljudnivåhöjning på cirka 3 dB(A) vid bostäderna. Naturvårdsverkets riktvärden för dag- och kvällstid uppfylls även vid en fördubbling, med särskilt god marginal under dagtid.

För nattetid finns inga marginaler för en ökning av verksamhetsbullret, då ljudnivåerna idag ligger på 40 dB(A), vilket är riktvärdet. I det fall Julia skulle ha behov av att öka transporterna på den östra sidan under nattetid kan en höjning av befintlig bullervall till +115,8 meter över havet kompensera för 2 dB(A), vilket motsvarar en ökning av mängden transporter samt lossnings- och lastningsarbete på östra sidan med 60 % nattetid. Geoteknisk utredning har kompletterats med stabilitetsberäkningar för en höjning av befintlig bullervall. Beräkningarna påvisar att leran inom området tål den belastning som en höjning av bullervallen kommer att generera. I syfte att ta höjd för eventuella framtida ökning av verksamhetsbullret nattetid har planbestämmelse om vall i detaljplan B371 och B401, där vallen finns, ändrats till att ange *Bullervall eller plank minst 115,8 meter över angivet nollplan.*

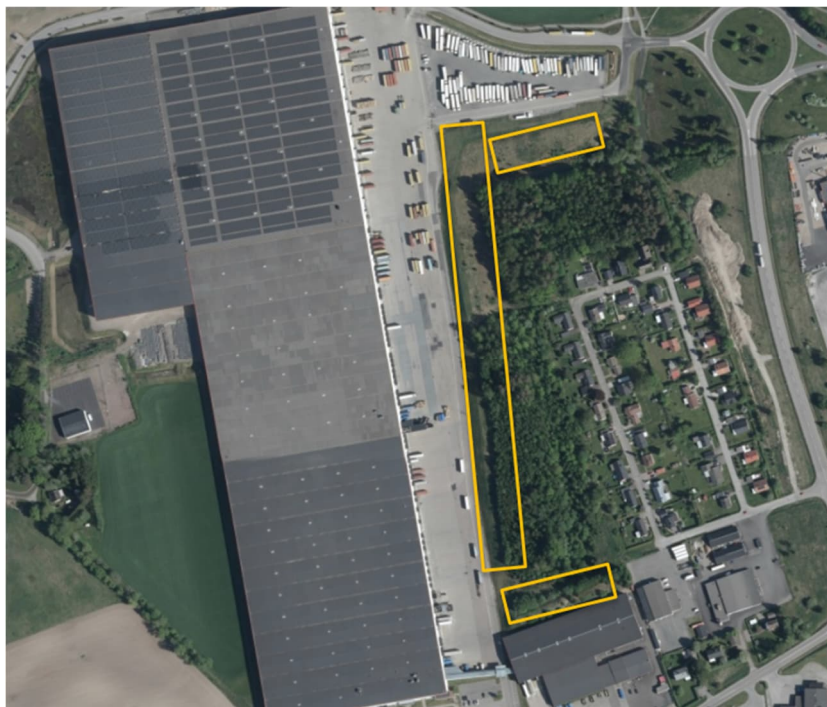

Illustration ur bullerutredningen: befintlig bullervall vid Julas östra lastområde markerad med gula rektanglar.

Ny bullervall längs väg 184

Skara Energi uppför för närvarande en bullervall längs väg 184 i syfte att minska trafikbullret från vägen. Arbetet har påbörjats och beräknas vara färdigställt i januari 2026. Vallen byggs successivt genom att tillföra grävmassor, som hämtas från olika projekt inom Skara kommun där Skara Energi utför underhåll eller nybyggnation av ledningsnät. Endast massor som uppfyller de generella riktvärdena för känslig markanvändning (KM) kommer att användas. Efter färdigställandet kommer krönet på vallen att ligga cirka 2,4 meter över vägbanans nivå.

Illustration över bullervall längs väg 184 som är under byggnation.

Vallens bullerdämpande effekt har beräknats till en ljudnivåminskning på upp till 3 dB vid flera bostäder i närområdet. För vissa bostäder i söder blir skillnaden mindre, omkring 0–1 dB, eftersom dessa hus endast delvis skyddas av vallen. Trafikbullernivån vid bostäderna längs i väster, närmast lagret, förblir oförändrad. Detta förklaras av vallens höjd i förhållande till avståndet till bostadshusen.

Kumulativa bullereffekter för bostäder öster om lagret

Kumulativa bullereffekter uppstår när flera bullerkällor samverkar och tillsammans ger en högre total ljudnivå än vad varje enskild källa skulle ge var för sig. Denna aspekt har analyserats i rapport 4227-R3, som genomfördes innan den uppdaterade beräkningen av industribuller på den östra sidan var gjord (rapport 4584-R1). Beräkningar har utförts för både dygnsekvivalenta trafikbullernivåer och ekvivalenta industribullernivåer nattetid. Analysen omfattar enbart bostadsbyggnadernas västra fasader, då

dessa är mest exponerade för industribuller. Eftersom industribullernivåerna är lägre än trafikbullernivåerna i hela området har ingen ny omfattande beräkning bedömts nödvändig. Slutsatser har i stället dragits genom att jämföra de två bullerkällornas nivåer vid respektive bostad. Resultaten visar en generell ökning av den totala ljudnivån med 0–3 dB(A), beroende på bostadens läge.

Den bostad som har den högsta ljudnivån från industrin uppvisar redan idag en högre ljudnivå från trafiken, med 40 dB(A) respektive 43 dB(A). För denna bostad uppgår den kumulativa ljudnivån till 45 dB(A). Dessa nivåer förblir oförändrade oavsett den planerade utbyggnaden av Julia (etapperna 6–8), eftersom bostaden inte påverkas av den ökade trafiken på väg 184 vid full utbyggnad.

För de bostäder där trafikbullret är som lägst – två fastigheter i området – uppgår ljudnivån till 38 dB(A). Dessa bostäder påverkas även av industribuller på 38–39 dB(A), vilket ger en kumulativ ljudnivå på 41–42 dB(A). Även dessa nivåer förblir oförändrade vid en full utbyggnad av Julia, då de inte påverkas av någon trafikökning på väg 184.

Beräkningarna av trafikbuller har utförts med årsmedeldygnstrafik (ÅDT), utan justering för andelen nattrafik. Eftersom ÅDT representerar ett genomsnitt över hela dygnet, innebär det att de faktiska ljudnivåerna nattetid sannolikt är lägre på grund av minskad trafikvolym. Då trafikbullret är den dominerande ljudkällan i området medför detta att de kumulativa ljudnivåerna också sjunker under nattperioden.

Om åtgärder genomförs på vällen mellan Julia och bostäderna öster om anläggningen, i enlighet med förslagen i rapport 4584-R1, förväntas de kumulativa ljudnivåerna minska marginellt – upp till cirka 1 dB(A) – för de bostäder som ligger närmast vällen. Minskningen är begränsad eftersom trafikbullret redan är den dominerande ljudkällan, och en reduktion av den källa som har lägst ljudnivå ger därmed endast liten total effekt. För bostäder längre bort från vällen förblir industribullernivåerna oförändrade, men där är trafikbullret redan 8–10 dB(A) högre, vilket innebär att några kumulativa effekter inte förekommer.

En analys av skillnaden mellan industri- och trafikbuller vid respektive bostad visar att cirka 75 % av området har en nivåskillnad på 6 dB(A) eller mer. Vid en sådan skillnad blir det kumulativa tillskottet endast cirka 1 dB(A) på den högre nivån – i detta fall trafikbullret. En förändring på 1 dB(A) är mycket liten och bedöms inte vara hörbar för de boende. Detta innebär att större delen av området inte påverkas av några märkbara kumulativa effekter. De bostäder där den kumulativa effekten är 2–3 dB har redan idag denna nivå och påverkas inte av en utbyggnad av Julia på den västra sidan om befintligt lager.

Att ljudnivåer som överstiger gällande riktvärden för trafik- och/eller verksamhetsbuller uppstår vid vissa bostäder på lagrets östra sida, när kumulativa effekter beaktas, är en följd av befintlig bebyggelsestruktur enligt gällande detaljplaner samt närheten till de högt trafikerade statliga vägarna 184 och E20. Generellt dominerar trafikbullret över industribullret, med undantag för de två bostäder som är belägna i den norra delen av området, där båda bullerkällorna har ungefär lika stor påverkan.

Det finns i dagsläget inga fastställda gränsvärden för kumulativa bullereffekter. De beräknade ljudnivåerna bedöms dock redan idag vara acceptabla även utan ytterligare åtgärder. Den planerade planändringen

medför inte att riktvärden för vare sig trafik- eller verksamhetsbuller överskrids på den östra sidan av lagret. Därför har planändringen inte föranlett några särskilda bestämmelser om bullernivåer i plankartan.

Kumulativa bullereffekter för bostaden väster om lagret

På den västra sidan av lagret finns endast en bostadsfastighet som behöver beaktas ur bullersynpunkt. Här sker ingen lastning eller lossning under kvälls- eller nattetid, och därför har inga bullerkartor tagits fram för beräkning av kumulativa bullereffekter på denna sida.

Vid full utbyggnad av lagret (etapperna 6–8) beräknas ljudnivån från verksamheten vid bostadens mest exponerade fasad uppgå till 50 dB(A). Trafikbullret på samma sida beräknas under dagtid uppgå till 44 dB(A). Den kumulativa ljudnivån blir därmed 51 dB(A), vilket motsvarar en ökning med 1 dB(A).

Under nattetid förekommer endast fordonspassager på den västra sidan av lagret. Dessa ger en ljudnivå på 26 dB(A) vid bostaden, vilket är avsevärt lägre än riktvärdet för trafikbuller. Den kumulativa ljudnivån påverkas därför inte under kvälls- och nattperioderna.

Planändringen medför inte att riktvärden för trafikbuller eller verksamhetsbuller överskrids på lagrets västra sida. Det finns inga fastställda gränsvärden för kumulativa effekter av olika typer av buller, men ljudnivån på 51 dB(A) vid bostadens mest exponerade fasad bedöms vara acceptabel.

6.5.2 Översvämning

Planändringen ger inte upphov till instängda områden där ytvatten ansamlas vid skyfall. Översvämningssrisker behöver dock hanteras vid ett genomförande av den gällande detaljplanen – oavsett om planändringen genomförs eller inte.

Vid utbyggnad av etapp 7 och 8 ska lastytan höjdsättas så att dagvatten inte kan rinna in på angränsande fastighet Nyboholm 4:3. Om det behövs kan ett avskärande dike anläggas mot denna fastighet. Befintlig avrinning från Nyboholm 4:3 får inte stängas av.

Skyfallshantering bygger i stor utsträckning på att marken höjdsätts på rätt sätt. Generellt gäller följande principer för att undvika problem vid skyfall:

- Marken ska luta ut från byggnader. Boverket och Svenskt Vatten rekommenderar en lutning på 1:20 (5 %) under de första tre meterna närmast husliv, därefter kan lutningen avta.
- Nya instängda områden bör undvikas.
- Mark ska inte hårdgöras i onödan.
- Om vägar eller andra hårdgjorda ytor kan tillåtas översvämmas tillfälligt, bör de anläggas på lägre nivå än byggnader.

Inom planområdet finns goda förutsättningar att hantera översvämningssriskerna genom dessa åtgärder.

6.5.3 Erosion

Framtida markanvändning innebär att stora delar av ytan bebyggs och att övriga delar kommer utgöras av körytor, vilka inte utsätts för erosion.

Eventuella nya diken, dammar och slänter inom området skall förses med erosionsskydd och inte utföras brantare än 1:2.

6.5.4 Föroreningar

Den mark som blir byggbar genom planändringen skiljer sig inte i beskaffenhet från den mark som redan är byggbar idag i gällande detaljplan. Planändringen ökar inte risken för mobilisering av föroreningar.

6.5.5 Geoteknik

Den befintliga markytan som i gällande plan är *Allmän plats – Industrigata* som genom planändringen blir byggbar kvartersmark skiljer sig inte i beskaffenhet från den mark som redan är byggbar idag genom gällande detaljplan. Höjddregleringen i detaljplanen ökas för lagerverksamhet, vilket innebär en möjlig ökad last på marken. Beräkningsresultaten från den geotekniska utredningen påvisar att stabilitetssituationen inom planområdet är tillfredsställande för planläggning enligt framtaget planändringsförslag under förutsättning att nya dammar utformas med en släntlutning om 1:2 eller flackare och till max 3 meters djup samtidigt som en zon om 5 meter närmast släntkrön inte belastas med mer än körytor eller liknande. Vid befintlig damm strax väster om planområdet får en zon om 5 meter närmast släntkrön inte belastas med mer än körytor eller liknande.

Den befintliga bullervallen på lagrets östra sida, belägen mellan lastområdet och bostadsområdet, ska höjas till en krönhöjd av +115,8 meter över havet. Den omgivande marknivån ligger mellan +111 och +112 meter, vilket innebär att vallen får en maximal höjd på cirka 5,0 meter. Beräkningar visar att leran inom området klarar den belastning som höjningen av bullervallen medför. Släntlutningarna ska anpassas efter typen av fyllnadsmassor. Vallen har idag en släntlutning på cirka 1:3 eller flackare, vilket bedöms vara lämpligt även efter höjningen.

6.6 Riksintressen

6.6.1 Kulturmiljövård

Väster om planområdet, cirka 3–3,5 kilometer väst/sydväst om domkyrkan, är domkyrkotornen nätt och jämnt synliga för allmänheten som färdas österut längs E20. Tornen reser sig över det befintliga Julalagret och kan skymtas under en cirka 500 meter lång sträcka av vägen. Se vy under rubriken 4.2.1 *Kulturmiljövård*.

Fotomontage, vy från Simmatorps busshållplats. Röd pil pekar på domkyrkotornen. Centrallagrets utbyggnad, samtliga tänkta etapper, visas med vit streckad linje.

Ovanstående bild är ett fotomontage skapat i programvaran SketchUp. En 3D-modell över lagrets tänkta utbyggnad (samtliga etapper) har placerats exakt i landskapet med hjälp av satellitbilder, koordinater och kamerainställningar från platsfotot. Genom att kombinera foto med 3D-grafik får vi ett visuellt korrekt underlag som visar hur den tänkta utbyggnaden uppfattas i sin verkliga kontext. Fotomontaget visar att riksintresset för kulturmiljövården kommer att påverkas på så vis att utsikten mot domkyrkan inskränkes genom att framtida lagerbyggnad kommer i vägen mellan betraktaren och domkyrkan.

Kommunen gör bedömningen att den visuella kontakten med den övre delen av domkyrkotornen från den aktuella sträckan av E20 har liten betydelse. Planförslaget bedöms inte medföra påtaglig skada på riksintresset för kulturmiljövården.

6.7 Trafik

6.7.1 Motortrafik

Planområdet kommer även fortsättningsvis att trafikförsörjas för lastbilstrafik via Elisedalsgatan. Korsningen Bernstorpsgatan/Elisedalsgatan bedöms ha en lämplig utformning och tillräckliga siktförhållanden för att hantera det ökade antalet tunga fordon som väntas till följd av lagrets utbyggnad.

Personbilstrafik kommer att ledas via ny infartsgata från Bernstorpsgatan, se läge i illustration under rubriken 2.1 på sidan 7.

Bostadsfastigheten på Nyboholm 4:3 kommer att få en ny infart från Elisedalsgatan.

7 GENOMFÖRANDEFRÅGOR

7.1 Fastighetsrättsliga frågor

7.1.1 Förändrad fastighetsindelning

Fastigheten Svarvaren 1 är förvärvad av Jula Logistics och avses överföras till Gjutaren 6. Delar av Nyboholm 4:1 avses överföras till Gjutaren 6. Se berörda delar i kartbild nedan.

Kartbild över förändrad fastighetsindelning. Röda markeringar är delar av Nyboholm 4:1 som avses överföras till Gjutaren 6. Röda ringar markerar delar av fastigheten vars överföring till Gjutaren 6 är beroende av planändringar i detaljplanerna B371 och B401. Blå markering är Svarvaren 1 som avses överföras till Gjutaren 6. Rosa markeringar är Elisedalsgatan och den södra dammen som avses överföras till Gjutaren 6, vilket är beroende av ändring i B401.

7.1.2 Rättigheter

Inom planområdet finns ledningsrätter för vatten- och avlopp (1494–491.1), starkström (1495–212.2) samt servitut för elkabel och byggnad (1682–162.1).

Kartbild över gällande rättigheter i området.

Vid omläggning av ledning ska eventuella ledningsrätter eller servitut omprövas att gälla ledningens nya läge. Skara Energi AB som äger aktuella ledningar i planområdet ansvarar för att ansöka om bildande/omprövning till Lantmäteriet.

Inom planområdet finns även utfartsservitut (1495–17.1) till förmån för Svarvaren 1. Servitutet kommer att upphöra att gälla inom planområdet i samband med att Svarvaren 1 överförs till Gjutaren 6.

7.2 Ekonomiska frågor

7.2.1 Planekonomisk bedömning

Skara kommun får minskad kostnad för anläggande och drift av allmän plats. Fastighetsägaren bekostar flytt av ledningar.

7.2.2 Planavgift

Planavgift tas ut i samband med bygglov i enlighet med kommunens plan- och bygglovstaxa.

7.2.3 Fastighetsbildning

Förrättningar såsom fastighetsbildningar ska i första hand bekostas av den som ska köpa eller nyttja marken.

7.3 Organisatoriska frågor

7.3.1 Exploateringsavtal

Det bedöms för detaljplanens genomförande inte aktuellt att upprätta något exploateringsavtal.

7.3.2 Tidplan

Planprocessen för detaljplaneändringen beräknas pågå under vår, sommar och höst 2025 och detaljplanen beräknas vinna laga kraft under 2025.

7.4 Annat

7.4.1 Medverkande tjänstepersoner

Planhandlingarna har upprättats av PE Teknik & Arkitektur genom Therese Setterborg. Planförslaget har handlagts av planhandläggare Anders Dieter Aubry Plan- och byggenheten, Skara kommun.

Vid framtagandet av detaljplanen har även följande tjänstemän medverkat:

Åsa Wirgonsson, plan- och byggchef, Skara kommun.

Simon Törnqvist, mark- och exploateringsingenjör, Skara kommun.

SAMHÄLLBYGGNADSFÖRVALTNINGEN

POSTADRESS Samhällsbyggnadsförvaltningen, Plan- och byggenheten, 532 88 SKARA

BESÖKSADRESS Södra Kyrkogatan 2, 532 88 SKARA

TELEFON 0511-320 00

E-POST skara.kommun@skara.se

WEBBPLATS skara.se

